

*Глибоким зором і пером тонким
Він слугував народові своєму,
Боліючи душею разом з ним.
(М. Рильський)*

У ряду велетів духу, що винесли сонячне українське слово на світові вершини Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки стоїть й ім'я Михайла Коцюбинського. Воно яскравою зорею сяє в художній культурі українського народу, відоме прогресивній громадськості всього світу.

На прекраснім Поділлі, в місті Вінниці, 17 вересня 1864 року народився М. М. Коцюбинський

Початкову освіту М. Коцюбинський одержав у містечку Бар. Потім навчався в Шаргородському духовному училищі. Широкі знання з літератури, філософії, природничих наук Коцюбинський здобув самотужки, наполегливою самоосвітою. Серед авторів найбільше враження справили на нього Марко Вовчок і Тарас Шевченко. Вже тоді Коцюбинський почав складати вірші й писати повісті.

Під впливом життя і прочитаних легальних і нелегальних книжок починають формуватися його погляди, виникає захоплення ідеями демократії. В 1882 році у Вінниці Коцюбинський згуртовує навколо себе передову молодь. Він організовує гурток, учасники якого вели запальні розмови про долю народу. Початок літературної діяльності Коцюбинського припадає на 80-ті роки.

Світлими сторінками життя Коцюбинського була його дружба з І. Франком, Г. Мачтетом та багатьма іншими російськими і українськими письменниками.

Михайло Коцюбинський мав багато творчих задумів, наполегливо працював, у цьому виявилось почуття його великої відповідальності за долю української літератури. Письменник піклувався про виховання молодих літераторів, він проводив літературні суботи, на яких збиралася талановита молодь. Ці суботи відвідували видатні письменники.

В 1911-1912 роках письменник кілька разів побував у гуцульському Криварівні, захопився побутом гуцулів - це зумовило появу чудової романтичної повісті «Тіні забутих предків».

Помер М. Коцюбинський 25 квітня 1913 року. Поховано в м. Чернігові.

Рекомендаційний список літератури про життя і творчість М Коцюбинського

Калениченко, Н.Л. Михайло Коцюбинський: нарис життя і творчості / Н.Л. Калениченко.- К.: Дніпро, 1984.- 190 с.

Ім'я великого українського письменника й громадського діяча М. Коцюбинського знане в усьому світі. Твори його , різноманітні за жанрами й тематикою пройняті високим гуманізмом. Вони становлять новий етап у розвитку критичного реалізму в українській літературі. Автор простежує життя і творчий шлях митця.

Калениченко, Н.Л. Великий сонцепоклонник: життя і творчість Михайла Коцюбинського / Н.Л. Калениченко.-К.: Дніпро, 1967.-250с.

Книга пропонує читачу різнобічне висвітлення життя та творчості видатного українського письменника М. Коцюбинського, твори якого вражають не тільки

актуальністю і глибиною поставлених проблем, які хвилювали тогочасну громадську думку, а й великою силою емоціонального впливу.

Костенко, М.О. Художня майстерність М. Коцюбинського / М.О. Костенко.-Радянська школа, 1969.-272с.

Книга містить ідейно-художній аналіз творчості видатного українського письменника М. Коцюбинського. Автор вводить читача у творчу лабораторію митця, показує його невтомні пошуки найдосконаліших засобів, найточніших слів, які б правдиво і художньо переконливо відобразили життя і розкрили ідейний зміст твору.

Кузнецов, Ю.Б. Слідами феї Моргани: вивчення творчості М.М. Коцюбинського в школі: посіб. Для вчителя / Ю.Б. Кузнецов.- К.: Радянська школа, 1990.-205с.

У посібнику , написаному в нетрадиційній манері, цікаво розповідається про життя і творчість М. М. Коцюбинського. Автори на основі проблемного підходу аналізують твори письменника, розкривають їх творчу історію, ідейно-естетичні якості та особливості читацького сприймання. Значна увага приділяється своєрідності стилю поетичних новел письменника.

Листи до Михайла Коцюбинського/ Упоряд. та комент. В. Мазного; вступ. ст. В. Шевчука.-К.: Українські пропілеї, 2002.-368с.

У виданні подаються листи до М. Коцюбинського різних осіб – його сучасників. Листи, що довгий час лежали у фондосховищах, містять великий і цікавий матеріал для дослідження літературного процесу в Україні. Подаються за

автографами, листи М. Горького – за фотокопіями. Більшість листів публікується вперше.

Поліщук, Я.І. І ката, і героя він любив....: М. Коцюбинський: літературний портрет / Я. Поліщук.- К.: Академія, 2010.-302с.

Герой цієї праці є ключовою постаттю модерної української культури, без якої неможливий літературний канон ХХ ст. Всебічно осмислюючи життя і творчість М. Коцюбинського, автор відстежує еволюцію концепту краси в його естетичній свідомості, розвиває феномен М. Коцюбинського в контекстах європейських літератур, мистецьких течій тогочасної доби. Усе це по-новому відкриває гармонійність і силу великого таланту М. Коцюбинського.

Спогади про М. Коцюбинського: збірник / Упоряд. М. Потупейка; ред. А. Жукова.- К.: Дніпро, 1989.-279с.

До другого, доповненого видання збірника спогадів про М. Коцюбинського, видатного письменника, революційного демократа, громадського діяча, ввійшли матеріали , які охоплюють все його життя, починаючи від шкільних років. Книжка містить і матеріали, досі невідомі читачам.

Хоменко , Б.В. Подільськими стежками М. Коцюбинського / Б. Хоменко.- Вінниця, 2004.-143с.

Дане видання – це дань пам'яті класику української літератури М. Коцюбинському. Книга містить цікаві біографічні дані з життя і творчості письменника на допомогу працівникам бібліотечної і освітньої сфер з метою популяризації творчості письменника в книгозбірнях та школах області.